

Kategorie: Úřední slídl

Vítěz: Polská vláda za zneužívání špionážního systému Pegasus proti politické opozici

Nástroj Pegasus izraelské společnosti NSO Group má opravdu širokou paletu způsobů, jak se nabourat do soukromí. Napadený telefon může permanentně odposlouchávat, může posílat zprávy cizím jménem, číst poštu, dokonce i zašifrované aplikace. Možnost využívat Pegasus si od Izraelců koupila řada států včetně dvou našich sousedů, konkrétně Maďarska a Polska. Právě v případě Polska vyplynuly na povrch konkrétní informace o tom, proti komu polská vláda tento invazivní nástroj použila. A je to varující čtení.

Program Pegasus dokáže nabourat jakýkoli operační systém. Ovládnutí telefonu je přitom pro uživatele jen obtížně odhalitelné a stejně obtížné je infikování telefonu předejít. Pegasus získává kontrolu nad telefonem. Dokáže se dostat k textovým zprávám, fotografiím i kontaktům. Umí odposlouchávat hovory, má přístup k nahrávání, fotoaparátu. Má přehled o tom, jaká znaky se v telefonu zadávají, takže získá přístup k heslům. Dokáže sledovat i polohu telefonu.

Firma NSO Group, která má nadstandardní vztahy s izraelskými tajnými službami, přispěchala s tvrzením, že software je určený výhradně k boji proti terorismu a sledování zločinců a že striktně kontroluje, kdo a za jakým účelem její technologie používá. Pravdou nicméně je, že nástroj prodáváný s požehnáním izraelské vlády mnoha státům světa byl využíván při řadě kontroverzních akcí zaměřených v mnoha případech proti politické opozici a lidskoprávním aktivistům. Jen pár příkladů - Saúdskou Arábií byl použit při sledování rodiny a přátel později zavražděného Džamála Chášukdžího, Maďarskem při sledování nezávislých novinářů, nebo Mexikem při sledování neuvěřitelných 15 tisíc telefonních čísel. Celkem novináři v minulém roce pracovali s únikem 50 tisíc telefonních čísel, na jejichž sledování byl systém Pegasus zaměřen.

Porota BBA se rozhodla za využívání tohoto systému ocenit vládu sousedního Polska. Během posledních měsíců totiž vyplynulo na povrch hned několik kauz, kdy byli sledováni opoziční politici či jinak nepohodlné osoby. Kanadská organizace Citizen Lab napojená na univerzitu v Torontu odhalila, že polské tajné služby měly sledovat pomocí tohoto špionážního nástroje například kritičku polské soudní reformy prokurátorku Ewu Wrzosekovou, šéfa poslední opoziční volební kampaně senátora Krzysztofa Brejzu spolu s jeho asistentkou i otcem, právníka a bývalého politika Romana Giertycha napojeného na expremiéra Donalda Tuska nebo předsedu Agrounie Michala Kolodziejczaka. Sledován byl ale třeba i autor knihy o polském ministrovi vnitra Tomasz Szwejgiert. Množství sledovaných lidí bylo ale dost možná řádově větší. Jeden z vládních poslanců Marek Suski ze strany Právo a spravedlnost (PiS) v reakci na aféru totiž uvedl: „*Mluvit o nějakém masovém špehování by bylo scestné, byly to nevelké počty, nepřekračující několik set lidí během roku.*“

Případy se vázaly často k volebnímu roku 2019 a u řady opozičních politiků panuje přesvědčení, že právě použití sledovacího systému proti představitelům opozice významně ovlivnilo volby. Polská vláda nákup i použití systému nakonec přiznala, nicméně zneužití v politickém boji odmítá. Faktem nicméně je, že polské zpravodajské služby vedou přímo ministři polské vlády a nasazení sledovacího systému na opoziční představitele je tedy velmi znepokojující.

Zdroje:

<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/jak-funguje-spionazni-software-pegasus/r~42551bfee89111eba1070cc47ab5f122/>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/pegasus-polsko-odposlech-agrounie_2201261104_pj

https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/kaczynski-nakup-spehovaci-program-pegasus_2201071006_zuj? ga=2.193263978.635541236.1647859996-658553194.1638968604

<https://denikreferendum.cz/clanek/33610-polska-vlada-spehovala-sve-kritiky-misto-vyvozeni-dusledku-nabizi-jen-vymluvy>

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-program-pegasus-spehoval-dalsi-dva-polaky-lidra-konzervativniho-hnuti-a-novinare-186701>